

1. DEFINICIJA PISMENOSTI

Elementarna ili primarna pismenost: poznavanje čitanja i pisanja kao osnovne vještine
Sekundarna ili funkcionalna pismenost: razumijevanje pisanih uputa u svakodnevnom životu npr. upotreba pojedinih proizvoda, ispunjavanje ugovora ili formulara, promet, javne ustanove i sl.

Tercijarna (informacijska, internet, SMS) pismenost.

(Hrvatsko čitateljsko društvo)

Poimanje i uloga pismenosti mijenjale su se tijekom povijesti, da bi u zadnjem desetljeću pod utjecajem razvoja informacijsko-komunikacijske tehnologije stekle i neke nove dimenzije. Nekada je pismenost, kao vještina, bila potrebna ljudima koji se školuju, otvarala im je put do stjecanja znanja, danas je zbog promijenjene organiziranosti društva potrebna svima. Pismenost je postala jedno od najvažnijih sredstava za postizanje različitih osobnih ciljeva i za obavljanje uloga u školi, na radnom mjestu, u obitelji i u društvu.

Razina pismenosti utječe na:

1. stjecanje naobrazbe
2. mogućnost zaposlenja
3. uspješnost na radnom mjestu
4. kvalitetu života
5. zdravstvenu prosvjećenost
6. korištenje slobodnog vremena
7. opću naobrazbu.

Kod odraslih, razina pismenosti ima dvostruko značenje: za njih kao pojedince i za njih kao roditelje, koji na svoju djecu prenose određene elemente pismenosti.

Uloga pismenosti i njena raširena upotreba utječu na to kako se pismenost definira. Pismenosti predstavljaju temeljne vještine kao što su čitanje i pisanje, računanje, upotreba računala kao i određeno temeljno znanje. Temeljno znanje odnosi se na poznavanje sustava pisma, kao sustava grafičih znakova nekog jezika, načina za primanje, razumijevanje i slanje poruka te dostupa informacijama. Izraz "pismenost" vrlo se često koristi u najširem smislu riječi i njome se pokušava obuhvatiti i čitateljske navike, interesi te općenito čitateljsku kulturu pojedinca ili naroda.

Jedno od poznatijih istraživanja na području pismenosti odraslih je Međunarodno istraživanje pismenosti odraslih u dobi od 16 do 65 godina (IALS, 1994-1998) u kojem je sudjelovalo dvadeset država, uglavnom članica OECD-a. Rezultati istraživanja objavljeni su u međunarodnom izvještaju "Literacy in the Information Age" (OECD, Pariz, 2000). U sedamnaest od dvadeset država rezultati su pokazali da razina pismenosti koju postigne pojedinac u velikoj mjeri ovisi o stupnju naobrazbe i starosti. Stupanj naobrazbe i razina pismenosti su u uzročno-posljedičnom odnosu. Dob i razina pismenosti su u obrnuto proporcionalnom odnosu. Mlađe osobe postižu bolje rezultate zato što je prošlo manje vremena od završetka školovanja, a školovanje održava vještinu pismenosti.

Obiteljska pismenost je izraz kojim se pokušava obuhvatiti načine i okolnosti u kojima članovi obitelji koriste vještinu čitanja, pisanja i računanja u obiteljskom životu za obavljanje svojih uloga i za zadovoljavanje svakodnevnih potreba. Međunarodno čitateljsko društvo preporučuje da se izraz "obiteljska pismenost" koristi kao kompleksan pojam kojim su obuhvaćeni svi odnosi koji mogu nastati imedu "obitelji" i "pismenosti".

Prema autorici Nickse (1992.) navodi se da postoje bar četiri načina na koji roditelji utječu na pismenost kod djece:

1. roditelji u obiteljskoj okolini potiču čitačke djelatnosti
2. izvode ih zajedno s djecom
3. roditelji čitaju pred djecom i kao takvi, predstavljaju "model" koji dijete može oponašati
4. prihvaćaju čitanje kao vrijednost i ističu važnost stjecanja naobrazbe..

Smatra se da dijete od roditelja nauči na što će obraćati pozornost. Dijete kroz takva iskustva usvaja kulturu svoje obitelji u smislu kulture komunikacije, provođenja slobodnog vremena itd. (L. Knaflč, 2002.).

UNESCO, tijelo UN-a za područje obrazovanja, znanosti i kulture je ustanovio Međunarodni dan pismenosti 1967.g. sa svrhom promicanja važnosti čitanja i pismenosti u životu pojedinca i društva u cjelini.

Razvoj pismenosti je dugotrajan proces i zahtijeva jednak tretman kod početnih čitača i adolescenata. U današnje vrijeme zahtjevi pismenosti se povećavaju i uključuju više zadataka čitanja i pisanja nego prije u prošlosti. Adolescenti trebaju visoki stupanj pismenosti da bi razumjeli mnoštvo informacija koje su im dostupne. Smatra se da moraju imati materijala za čitanje koji se odnosi na njihove interese, instrukcije koje grade njihove vještine i želju da čitaju kompleksne materijale.

Razvoj pismenosti počinje u ranom djetinjstvu- iako se naizgled čini da se te najranije aktivnosti ne mogu povezati sa čitanjem i pisanjem. Rana ponašanja kao što je čitanje sa sličica su primjeri izranjajuće pismenosti, čine važan dio razvoja pismenosti kod djece. Uz primjerenu potporu roditelja, okoline i izloženosti okolini koja pruža dovoljno informacija, dijete uspješno napreduje od izranjajućeg prema konvencionalnom čitanju.

Marie Clay (1966.g.) je prvi put uvela pojam izranjajuće pismenosti kako bi opisala ponašanje male djece kada koriste knjige i pisane materijale da bi oponašali čitanje i pisanje iako ne mogu ni čitati ni pisati u konvencionalnom smislu. Prema ovom istraživanju razvoj pismenosti u djece počinje puno prije no što djeca prime formalne instrukcije u osnovnoj školi. Razvoj pismenosti je pod utjecajem socijalnih interakcija s odraslima i izloženosti raznim materijalima kao što su priče. To je dugotrajan proces i djeca usvajaju različite vještine na različite načine. Vještine čitanja i pisanja se razvijaju u isto vrijeme i više su u korelaciji nego što su sekvencijalne.

Od prvih mjeseci života do druge godine razvoj oralnog jezika i pismenosti postaju osnovni temelj za kasniju uspješnost čitanja.

Od druge do treće godine života djeca počinju proizvoditi razumljiv govor kao odgovor na knjige.

Od treće do četvrte godine života pokazuju veliki napredak u pismenosti. Sami počinju čitati omiljene knjige, fokusirajući se najviše na prepričavanje priče sa slikama. Naposlijetku napreduju od pričanja o svakoj slici posebno do opisavnja slike po sliku u nizu koristeći jezik koji zvuči kao čitani ili pisani jezik. Znakovi koji izgledaju kao slova su pokušaj male djece da tvore slova abecede, ovi oblici će se naposlijetku razviti u standardna slova. Kada koriste različite oblike pisanja djeca održavaju svoju namjeru da stvore značenje i vrlo često čitaju poruke koristeći jezik koji zvuči kao čitanje.

Oko pete godine djeca polaze školu i dobivaju formalne instrukcije. Većinu se djece u vrtiću smatra izranjajućim čitaima. Jako brzo napreduju u pismenosti ako su izloženi optimalnim uvjetima. Djeca u ovoj dobi nastavljaju čitati iz knjiga koje su jako često čuli. Ovakvo čitanje pokazuje intonacijske uzorke odraslog čitača i jezik koji je u knjizi. Izranjajući čitači počinju kontrolirati rane čitalačke strategije kao što je direkcionalno slaganje riječi i stvaranje koncepta o tisku.

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

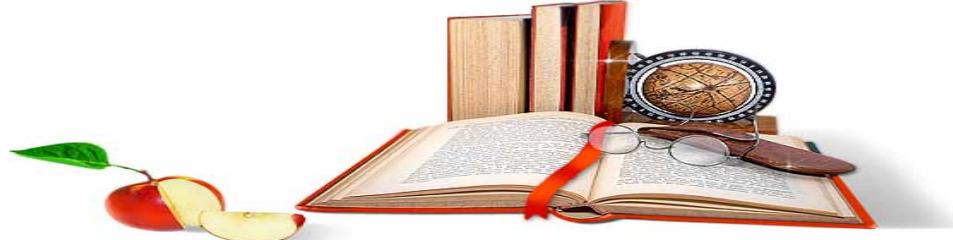
BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST

RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOOV IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **SEMINARSKI, DIPLOMSKI** ILI **MATURSKI** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **BAZI** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **IZRADA RADOVA**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **FORUMU** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com